

film

NABÍDKA, JAKÁ SE NEODMÍTÁ

Populární Nick Cave je v první řadě zpěvák – ale rovněž spisovatel a herec. Nu, a v případě filmu *The Proposition* i scenárista. Snímek by se docela dobře mohl jmenovat česky, třeba Nabídka by nebyl vůbec špatný název, jenže distributor rozhodl, že se publikum má asi jazykově vzdělávat. Takže, půjdete-li do kina, pak se blýskněte znalostí angličtiny hned u kasy... Protože nejt by bylo škoda!

Rozjezd příběhu je setsakra slibný – po idylických retro titulcích se diváci rázem octnou v hambinci, kde právě zuří divoká přestřelka a umírají lidé, vinní i nevinní, gauneři i prodejné děvy. Však on si je už pámbu přebere... Dva z přítomných mužů, bratry Charlese a Mika, nechají však vítězí vojáci z rozhodnutí poručíka Stanleyho naživu. Nikoli snad proto, že by velitel propadl páchání dobrých skutků. Právě naopak.

Nabídka, již staršímu z bráchů učiní, má skoro antický rozměr: když Charles půjde a odpráskne dalšího svého bratra, Arthura, zůstane ten nejmladší, Mike, naživu. A dokonce ani nebude muset na galeje, jež představují smrt skoro stejně jistou. Pokud ovšem nabídkou pohrdne, pak sorry...

V dalším ději se pomalu začneme dozvídat, kdo je kdo a jaké hříchy se skrývají v jeho minulosti. Že Arthur je postrach kraje a vrah bez jakýchkoli skrupulí. Že ho nenávidí bílí, a černí domorodci (děj se odehrává v australském vnitrozemí) se ho bojí jako vtěleného ďábla. Že poručík Stanley svou nabídkou překračuje své kompetence a dost tím pádem riskuje. A že v rovnici se jako na potvoru objeví ještě řada dalších rizikových

faktorů... Snímek natočil režisér John Hilcott ve fascinujících australských exteriérech, a třebaže jde o takzvaně nízkorozpočtový film, skýtá zážitek za velké peníze.

Herecké výkony jsou vynikající, třebaže se tu nevyskytují velehvězdy. Skvělý je Roy Winston v roli Stanleyho, Danny Huston, jenž ztělesnil ďáblského Arthura s patřičnou

měrou děsivosti, John Hurt jako lovec odměn či Guy Pearce coby Charles. Celý příběh se odehrává v devíti dnech předvánočních veřdin a strhuje celou svou sugestivní atmosférou.

K velkým pozitivům možno připočíst básnivou kameru Benoita Delhoma (dostavník tažený velbloudy či uprostřed vyprahlé pouště neuvěřitelně anglické Stanleyho sídlo, obklopené kouzelným růžovým sadem...), ale i mysticky znějící muziku. Australský western s kriminální zápletkou popírá nejednou ze žánrových zákonů a klišé, ale milovníky westernů nepochybně potěší. Má napínavý a dobře vystavěný děj a skrývá se v něm i úžasná poezie, která povyšuje příběh na podobnoství. (jjv)

Událost

TĚŠME SE NA LÉTO!

Skoro všechno je na rozsáhlém projektu jménem Grindhouse (snad Dům duchů?) neobvyklé. Vlastně jde o dva samostatné celovečerní filmy, z nichž první natočil Quentin Tarantino a nazval *Death Proof*, a druhý je dílem neméně slavného režiséra Roberta Rodrigueze a jmenuje se *Planet Terror*. Ale to není všechno! K dvojici celovečerařů vznikly další tři filmové upoutávky, jež mají sloužit jako předfilmy či spojováký! Eli Roth, tvůrce kontroverzního *Hostelu*, nazval svůj minipříběh *Děkuvzdání*, Edgar Wright pojmenoval svou miniaturu *Nevříскеj*. A tvůrce třetího „mini“ muzikant Rob Zombie nabídne divákům „vlkodlačí ženu z SS“...

To vše se ve Spojených státech promítá od dubna v jediném dlouhém programu, jenž údajně dává divákům vskutku zabrat co do zážitku, ale i v nutné vytrvalosti v sezení. Avšak! Jako celek se projekt Grindhouse má promítat vedle rodných USA jen v dalších dvou zemích, od května v Austrálii a od června ve Velké Británii. Všude jinde na světě se bude zážitek púlit, a tedy i u nás. Napřed přijde do kin Tarantinova část *Death Proof*, v červenci, Rodrigueze *Planet Terror* spatří český divák teprve v srpnu. Jak se budou s hlavními filmy vázat zmíněné tři miniaturny, není v tuzemsku zatím známo.

Herecké obsazení je zajímavé, třebaže některé hvězdy účast odmítly (Kall Penn či Sylvester Stallone): původně obsazeného Mickeyho Rourke nahradil Kurt Russel. Nechybí ani Bruce Willis či Rose McGowanová, v epizodních rolích se mihnou i režiséri Tarantino a Roth.

Tvůrci rozsáhlý projekt natočili za pouhých padesát milionů dolarů, a po natočení investovali spoustu úsilí, aby jejich filmy působily při promítání jako – staré... Poetika příběhů se vrací totiž k hororům sedmdesátých let minulého století a tak se i materiál uměle patinoval – nanášely se na něj škrábance, nečistoty a prach. Pro pocit autentického návratu do dávno ztracených časů... (jjv)

kniha

ZLOČIN ZE TŘÍ ÚHLŮ

John Creasey už léta patří k první lize anglických detektivkářů a jeho příběhy se superintendentem Scotland Yardu Rogerem Westem nejsou ani českému čtenáři neznámé. Nakladatelství Tamtam jich vydalo už několik, namátkou jmenujme aspoň romány *Inspektor West volá na poplach*, *Nehoda inspektora Westa*, *Smrt dostihového koně* či *Alibi*. Příběh s názvem *Tři pohledy na vraždu* nepochybně zaujme tím, co slibuje už svým názvem. Autor v něm totiž jeden zločin, vraždu při loupežném přepadení, nahlíží z několika zorných úhlů. Vypravuje z pohledu oběti, pachatelů – a pochopitelně policejního týmu, jenž se snaží vypátrat vraha, ale také předejít jeho další akci. Vzhledem k tomu, že lupiči při přepadení získali ovšem jen pakatel, pouhých pět set liber, lze očekávat, že jim kořist dlouho nevydrží. Na loupeži se podíleli čtyři, po rozdělení peněz tedy na každého připadlo prokleté málo – ale úspěch jim dodává chuť na reprízu...

Creasey vypráví svůj příběh se vzácně chladnou objektivitou, znalostí lidské psychologie, nechává čtenáře nahlédnout do moderních vyšetřovacích metod Scotland Yardu, ale i mezi zločince, pro něž je cizí lidský život hodnotou zcela zanedbatelnou. Ale – a to je vzácnější – nezapomíná ani na svět obětí a jejich nejbližších, jejichž život je krutým útokem znenadání rozvrácen, hluboce a mnohdy definitivně.

Motivacemi a myšlením vraha se autoři detektivek zabývají s oblibou do hloubky – ale co úvahy a emoce manželky muže, jenž ráno odešel do práce a pak se několik dnů trápí mezi životem a smrtí? Bude žít?

John Creasey ani na ni nezapomíná, jeho příběh analyzuje zločin „na širokém plátně“: jako společenskýjev naší doby v celé nálehavosti a všednodenní hrůze. Tři pohledy na vraždu jsou dobrá detektivka, která nehledá jen napětí, ale vypovídá i o hlubších souvislostech a hubinách lidského trápení. (–ěk)